నాగరికత నర్తించని ఆ రోజుల్లో.. అందమైన విజయనగరం వీధుల్లో..

నలభైఏళ్ళ క్రిందట..

జాబిలి పంచింది వెన్నెల వెలుగా...వెండి మంటా..?

(క్రిందటి సంచిక నుంచీ తరువాయి)

17

ఈ షాక్ నుంచి నేను తేరుకునేసరికి నాలుగయిదు రోజులు పట్టింది. లాయరుగారికి ఈ విషయం చెప్పగానే ఆయన మొదట్లో నమ్మలేకపోయారు. తర్వాత ఫకాలున నవ్వేశారు. అంతలో మళ్ళీ సీరియస్ అయి -

"పెద్ద పొరపాటు జరిగిపోయిందోయ్. పాపం! ఆ అమ్మాయికి ఫాల్స్‌హోప్స్ ఇచ్చామే!" అన్నారు.

"ఇచ్చాం అని నన్ను కలుపుతున్నారేమిటి?" అన్నాను.

"మరి మాటవరసకేనా నువ్వు ఆ అమ్మాయి ఎవరని అడగలేదు కదా!"

"నాకేం తెలుసు. మీరాఊసు ఎత్తకపోతే, మీకంత రూఢీగా తెలుసనుకున్నాను."

ఒక్క క్షణం ఆలోచించి, తల పంకించి...

"సరేలే, జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. నయమే, వెంటనే చెప్పావు. లేకపోతే తాసీల్దారుగారు మీ నాన్నగారిని కూడా కలుద్దామనుకుంటున్నారు. నేను ఆయనతో మాట్లాడుతాలే" అన్నారు.

ఆ విషయం అంతటితో ముగిసిందేకాని, దుర్గని తలుచుకుని కాసేపు బాధపడ్డాను. ఆమెతో మాట్లాడిన నాలుగయిదు సందర్భాలూ గుర్తుచేసుకుని, నాకు ఆమె పట్ల ప్రేమ ఉన్నదనే అభిప్రాయాన్ని ఎక్కడయినా కలుగజేశానా అని ఆలోచించుకున్నాను. ఎక్కడా నా పొరపాటు కనిపించలేదు. ఆమె పాటను మెచ్చుకున్న సందర్భం ఒక్కటే మాత్రం కొట్టొచ్చినట్టు గుర్తుకొచ్చింది. కాని ప్రశంసను ప్రేమగా అర్థం చేసుకునే అమాయకురాలే కాదు దుర్గ. *స్త్రీ జీవితంలో ప్రేమకి కొత్తరూపులు వెదుక్కుంటూంటుందిగావును. కొందరికది ప్రశంస, స్నేహంలాగ కనిపిస్తే కొందరికది త్యాగం, అభిమానంగా గోచరిస్తుంది.* ఏమైనా ఒక్కసారి దుర్గతో మాట్లాడగలిగితే బావుణ్ణనిపించింది. సంజాయిషీ చెప్పుకోడానికి అవకాశం లేని దోషిలాగ తయారయాను నేను. ఎంచేతనంటే ఆ తర్వాత మరెప్పుడూ ఆమెతో ఆ విషయం మాట్లాడే అవకాశం రాలేదు.

ఈ సంఘటన సుబ్బులికి అంత షాక్‌ని కలిగించిందనుకుంటే అది పొరపాటే. ఆమె స్వభావానికి ఆశ్చర్యపడవలసిందేదీ లేదు. ***కొన్ని విచిత్రంగా కనిపించి విచిత్రాలుగానే నిలిచిపోతాయి. కొన్ని విచిత్రంగా కనిపించి వెంటనే విడిపోతాయి. మనం గ్రహించడంలో ఉంటుంది గాని, జరిగిన దానిలో ఏమీ లేదు.*** ఇదంతా నాకెలా అర్థమయింది అంటే, ఆ తర్వాత సుబ్బులు స్వభావాన్ని ఇలా 'అనలైజ్' చేసుకున్నాను.

ఇద్దరు రిక్షావాళ్ళు వరసగా నిలబడి ఉంటారు. మొదటివాడితో బేరం కుదరదు, రెండోవాడితో కుదుర్చుకొనేలోగా మొదటివాడు తొందరపడతాడు. కొంత నష్టానికయినా ముందరికొస్తాడు. రెండో వాడిమీద కక్షతోకాదు, రెండోవాడు పడ్డ రాజీ తనెందుకు పడకపోవాలీ అని. లేదా రెండోవాడు చేసుకున్న నిర్ణయమే సరైనదేమో అనే నమ్మకంతో లేదా తను చూడని స్వారస్యాన్ని రెండొవాడూ ఈ బేరంలో చూశాడేమోనన్న ఆత్రుత కావచ్చు. ఒక అభిప్రాయం మంచిది కావడానికి పక్కనే మరొక అభిప్రాయం ఉండాలి. అది చెడే కానక్కరలేదు. ఏదయినా చాలు. దుర్గ గురించి సుబ్బులు ఎక్కువగా ఆలోచించదని నా అభిప్రాయం. ఆ సందర్భాల్లో ప్రతీసారీ నా గురించి ఎక్కువ ఆలోచించి ఉంటుంది. ఇది కొత్త ధోరణిలో సాగిన ఆలోచన. నా ఊహకీ, ఉద్దేశానికీ దగ్గరగా వచ్చే ఆలోచన. తత్ఫలితంగా మూడోరోజు సుబ్బులు నవ్వుతూ పలకరిస్తే ఆశ్చర్యపోలేదు నేను. తల దువ్వుకుంటూ కిటికీ దగ్గర నిలబడ్డ నన్ను చూసి "ఏమిటో అనుకున్నాను. మీరు చాలా గట్టివారే!" అని రహస్యంగా నవ్వేసి జారిపోయింది. ఇప్పుడు ఆమె కళ్ళలో ఏదో అన్వేషణ, ఏదో తెలుసుకోవాలనే తపన, తను ఏదయినా నష్టపోలేదు కదా అన్న జిజ్ఞాస - ఇన్ని కనిపించాయి. ***సుష్టుగా భోజనం చేసినవాడు మిఠాయి దుకాణం వేపు చూసే చూపు వేరు. ఆకలివేసిన వాడి చూపు వేరు.***

సాయంకాలం ముఖం కడుక్కోడానికి పెరటి వేపు వస్తే - మునక్కాడలు కొయ్యడానికి తంటాలు పడుతోంది సుబ్బులు. అందీ అందనట్టున్న మునక్కాడల కోసం ఎగురుతూంటే తమాషా చూస్తూ నిలబడ్డాను. అంత బరువయిన శరీరం గాలిలో తేలడం విచిత్రంగా ఉంది. మొదట నన్ను గమనించలేదు. మరోసారి ఎగిరి కాలిలో ముల్లు దిగితే చెట్టుని ఆనుకుని తీసుకోబోయి, నన్ను చూశాక, ముఖం ఎరుపు చేసుకుంది.

"మహా గొప్ప - అలా చూడకపోతే ఒచ్చి కొయ్యకూడదు!" అంది కోపంతో ఉదాసీనంగా.

"అడగడంలో కూడా అధికారమేనా?" అంటూ దగ్గరికి వచ్చాను. చెట్టెక్కి కాడలు కోస్తూ అడిగాను "ఈ మధ్య నాతో మాట్లాడడం లేదేం?" అని.

"మీతోనే కూర్చోడానికి నాకేం పనిలేదనుకున్నారా!"

"కోపం వచ్చిందా?"

"ఎందుకూ?"

"దుర్గ విషయంలో"

నవ్వింది, " బాగుంది. మీరు దుర్గని చేసుకుంటానంటే నాకేం బాధ?"

"అదిగో, ఆ మాటంటా..." మునక్కాడ ఎత్తాను కొట్టబోయినట్టు. తప్పించుకు దూరంగా వెళ్ళి నవ్వింది. "సరే లెండి బాబూ, అక్కడ కూచుని కబుర్లు చెప్పడం బాగానే ఉంది. అవతలి వాళ్ళు కూడా చూస్తారు. త్వరగా కొయ్యండి"

"ఒక విషయం చెపితేకానీ దిగను."

"ఏమిటది!"

"మొదట నన్ను దుర్గ చేసుకుంటుందని అన్నప్పుడు ఏమనుకున్నావ్?"

"నాకేం పట్టింది ఏమన్నా అనుకోవడానికి?"

"ఎందుకా దొంగతనం! పోనీ, నేనేమనుకున్నానో చెప్పనా, నీ నోటివెంట ఆ మాట విన్నప్పుడు?"

"అక్కర్లేదు" అంది కాని, నేను వదల్లేదు.

"మొదట లాయరుగారు ఈ మాట చెపుతున్నప్పుడు కనక దుర్గని ఉద్దేశించి మాట్లాడుతున్నాడనుకోలేదు."

"అలాగా!" అని చెంపపిన్ని సవరించుకుంటూ అంది ఎటు వేపో చూస్తూ.

"అదే నా ప్రశ్న - 'మరెవరి గురించి అనుకున్నారు' అని అడగవేం?"

నవ్వు కనిపించకుండా ముఖం తిప్పించి, "చెపుతున్నారుగా వద్దన్నా?"

"నిజం నా మాట. మనిద్దరనీ ఒకటి రెండూ సార్లు ఆయన చూడడం - నాతో ప్రత్యేకంగా మాట్లాడతాననడం - ఒట్టు. నేను నీ గురించేనని...."

విసురుగా తలెత్తి ఆశ్చర్యంగా నా ముఖం చూసింది. ఆ కళ్ళలో ద్యోతకమయింది ఆశ్చర్యమా, ఆనందమా, కోపమా అర్థమయేలోగా ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది తొందరగా - ఎంత పిలుస్తున్నా వినిపించుకోక.

ఒక్క క్షణం దిమ్మరపోయాను. చేతినిండా కోసిన మునక్కాడలున్నాయి. మెల్లిగా చెట్టు దిగి వాళ్ళింట్లోకి వెళ్ళాను. శోభనాద్రిగారున్నట్టులేరు. వంటింట్లో ముసలమ్మగారు వంట చేసుకుంటున్నారు. వాటిని గుమ్మం మీద పెట్టాను.

"అయ్యో నాయనా, నువ్వు కోసిపెట్టావా?" అంటూ గారం ఒలకబోసిందావిడ. నాకా దృష్టిలేదు. వీధివేపు గదిలోకి వచ్చాను. కిటికీ దగ్గర కుర్చీలో కూర్చుని తలదించుకుని జడకుచ్చు దారాల్ని లెక్కబెడుతోంది సుబ్బులు. నేను రావడం గమనించింది కాని తలయెత్తలేదు. మొఖం ఎర్రబడడం తెలుస్తోంది. దగ్గరికి వెళ్ళి నిలబడ్డాను.

"సుబ్బులూ, నీ మనస్సు బాధపెట్టానా?" అన్నాను మెల్లగా, సుబ్బులు తలెత్తలేదు. తల తిప్పింది అడ్డంగా. నాకు పరమానందమైంది. "ఎప్పుడూ ఇలా చెప్పాలనిపించలేదు. ఇవాళ సందర్భం వచ్చింది కనక - అయినా అనుకున్నదీ.."

"అబ్బ! ఊరుకోండి. అక్కడ లాయరుగారు నిలబడి చూస్తున్నారు" అంది మెల్లగా తలెత్తి.

నిజమే, సోమయాజులుగారు గుమ్మంలో నిలబడి ఉన్నారు. అయినా మా వేపు చూడడం లేదు, కొంచెం దృష్టి అటు తిప్పారు. నవ్వొచ్చింది.

"నీకు తెలీదేమో, నిన్ను చేసుకోవాలని వచ్చిన పెళ్ళికొడుకూ చూస్తున్నాడు" అన్నాను.

ఆమె ఆశ్చర్యపోయి అటు చూసింది. వెంటనే నన్ను చూసి నవ్వేసింది.

"మీరూ గమనిస్తారే!" అంటూ.

"ఇవాళ ఎవరు చూసినా నేను భయపడను. అప్పుడప్పుడు చూసి వాళ్ళు ఏర్పరచుకునే దురభిప్రాయంకంటే, జాగ్రత్తగా చూసి ఒక్కసారయినా సరే అభిప్రాయం ఏర్పరచుకోనీ."

అంతే, గుక్క తిప్పుకోకుండా నవ్వింది. దాంట్లో నవ్వొచ్చే విషయమేదో తెలియక తెల్లబోయి చూశాను.

"అయితే ఏం చేద్దామంటారు? ఇద్దరం చెయ్యీ చెయ్యీ కలుపుకుని అలా వీధిగుమ్మంలో నిలబడదామా కాస్సేపు" అంది ఆ నవ్వు అంధ్య ఆగి ఆగి.

ఇక ఆగలేదు. "నిలబడనక్కరలేదు. కాని నా ముందు నువ్వు ఒక్కక్షణం కూర్చుంటే చాలు నా మనస్సంతా విప్పి చెప్పేస్తాను." అన్నాను కవిత్వం అల్లుతూ.

"కూర్చున్నాగా? ఇప్పుడు చెప్పండి." అన్న ఆమె సమాధానంలో సవాలు కనిపించింది.

"ఇలా కాదులే, నేను డాబామీద పడుకుంటున్నాను. గుర్తుంచుకో - " అనేసి అక్కడి నుంచి వచ్చేశాను.

ఆ సాయంకాలమంతా ఇక నా ఆనందం ఏమని చెప్పను? రాబోతున్న రాత్రి ఏవో అందమయిన అనుభవాల్ని ఆవిష్కరిస్తుందన్న ఆనందంలో ఊరంతా తిరిగాను. బజార్లో నడుస్తుంటే మల్లె పువ్వుల వాసన గుప్పుమంది. మొదటిసారిగా కొని చేతబట్టుకు బయలుదేరాను. ఆలోచన మీద ఆలోచనలు రేగుతున్నాయి. ఇంక ఆలస్యం చెయ్యకుండా ఇంటికి చేరాను. వేసవికాలం ముదిరినా డాబా మీద నిద్రపోవలసిన రాత్రి కాదది. వెన్నెల రాత్రులు గడిచిపోయి నక్షత్రాలు వెక్కిరిస్తున్నట్టు మెరుస్తున్నాయి. బజారు నుంచి తెచ్చిన మల్లె పువ్వులు చీకటిలో చల్లదనానికి రెచ్చిపోయాయి. వాటి గుబాళింపు డాబా అంతా కమ్ముకుంది. ఎక్కడో దూరం నుంచి కర్ణాటక సంగీతం తోవ తెలీని పథికుడి ఆర్తనాదంలాగ వినిపిస్తోంది. తెలియకుండానే గుండెవేగం హెచ్చింది. కోటగంట ఎనిమిది కొట్టేసరికి గుండెఝల్లుమంది. అమ్మ నిద్రపోతోంది. సుబ్బులు ఇంట్లో గిన్నెలు చప్పుడు మానుకున్నాయి. శరీరం స్థిరంగా ఉంటే ఆలోచనలు మరిన్ని ముసురుకుంటున్నాయి.

పచార్లు ప్రారంభించాను. పెరటివేపు చూస్తూ నిలబడ్డాను కాసేపు. శోభనాద్రిగారింట్లోంచి దీపం వెలుగు చారలాగ పడుతోంది. అక్కడ మనిషి నీడ తెలిసింది. సుబ్బులు పెరటివరకూ వచ్చి బాల్చీతో నీళ్ళు తీసుకెళ్తోంది. నా ఉనికిని ఎలా తెలియచెయ్యాలో తెలియక హఠాత్తుగా పాట ఎత్తుకున్నాను. కాని ముఖం ఎత్తి చూడలేదు సుబ్బులు. అయితే క్షణమాత్రం కదిలిన ఆమె తల, పెద్ద కళ్ళు - నన్ను కనిపెడుతున్నాయని తృప్తిపడ్డాను.

రాత్రి నిశ్శబ్దంగా ఉంది. దుర్గారావు భార్య ఏడుస్తున్న ఏడుపు కాబోలు, కర్ణాటక సంగీతంలో కలిసిపోయింది. పక్క మైదానంలో ఎవరో ముష్టివాడు గుడ్డిదీపం వెలుగులో పోగుచేసుకు తెచ్చుకున్న అన్నం తింటున్నాడు. అన్నీ చూస్తుంటే నా భావాలు చెదిరిపోతాయని భయమేసి నడుం వాల్చాను. మల్లెలు మళ్ళీ పలకరించాయి. కోటగంట మరో అరవై యుగాలు గడిచిపోవడాన్ని గుర్తుచేసింది.

సుబ్బులు ఇంట్లో దీపం కూడా ఆరిపోయింది.

నా మాట సరిగా అర్థమయిందా లేదా అన్న సందేహం వచ్చింది. కాని ఆ సందేహాన్ని పెరట్లో కనిపించిన ఆమె కళ్ళు తీర్చేశాయి.

సుబ్బుల్ని అట్లతదియనాడు చూసిన తెల్లని చీరెలో, తెల్లని బ్లౌజులో, నా చేతిలో ఉన్న తెల్లటి మల్లెలలో ఊహించుకున్నాను. అలిసిపోయిన నక్షత్రాలు కొన్ని మరుగవుతున్నాయి. మరికొన్ని వెలగడానికి తొందరపడుతున్నాయి.

చిన చిన్న వెలుగులతో మెరిసే నల్లటి ఆకాశం - కోరికతో ఉత్తప్తమయిన ప్రేమికుడి మనస్సులాగ ఉంది.

కాలం నడుస్తోంది బద్ధకంగా, మొద్దులాగ, కాని డాబా మెట్లమీద ఎవరి అలికిడీ వినిపించడంలేదు. ఎప్పుడు దీపం ఆరిపోయిందో వసారాలో కూడా చీకటయింది. శోభనాద్రిగారు ఇవాళ లోపలే పడుకున్నారు. గుమ్మం దగ్గర పడుకున్నారేమో! ఆ నాలుగు గోడల మధ్యా నా గురించి ఆలోచిస్తూ రాలేక తపనపడే మనస్సుని ఊహించుకుని జాలిపడ్డాను. చల్లగాలి ఎక్కువవుతున కొద్దీ శరీరం వేడి తెలుస్తోంది. నిరీక్షణా భారంతో ఆలోచనలు అలిసిపోతున్నాయి.

నష్టపోయిన కాలాన్ని మళ్ళీ గుర్తుచేసింది కోటగంట, అలా మళ్ళీ మళ్ళీ గుర్తు చేస్తూనే ఉంది మూడు ఝాములు గడిచినా, పక్క మీద మల్లెలు ముఖాలు చిన్నబుచ్చుకున్నాయి. ఎదురు చూసిన అనుభవాన్ని ఇవ్వలేని ఆ రాత్రిమీద, ఇంటి చుట్టూ పహరా ఇస్తున్న నిశ్శబ్దం మీద, నడిచి పోయే కాలం మీద కసి పెరిగిపోయింది. కోపంతో ఆకాశం నలుపుని చూస్తూ వెల్లకిలా పడుకున్నాను. ఎప్పుడో చిన్న కునుకుపట్టింది. ఓ రాత్రికి చలివేసింది. కాని తెలివిరాలేదు. కళ్ళు విప్పేసరికి పరిహాసం చేస్తున్నవాడి చిరునవ్వులాగ ఎండ పెళ్ళుమంది. సిగ్గువేసి కళ్ళు మూసుకున్నాను. తెల్లవారు ఝామున గాలికి మల్లెపూవులు చెదిరిపోయాయి. మళ్ళీ కర్ణాటక సంగీతం వినిపిస్తోంది. కోటగంట ఆగలేదు. పెరట్లో బాల్చీ చప్పుడవుతోంది. ఊరంతా లేచిన శబ్దాలూ, బస్సు హారన్లూ వినిపిస్తున్నాయి. రాత్రినాకు జరిగిన అన్యాయాన్ని లక్ష్యం చెయ్యనట్టు ప్రకృతి మళ్ళీ మేలుకొంది. కొన్ని గంటల క్రితం పొందిన ఆశాభంగపు అలసట మళ్ళీ

ఆవరించుకుంది. మనస్సు నీరసంతో కృంగిపోయింది. ఒళ్ళు విరుచుకుని లేచి పెరటివేపు చూశాను. అప్పుడే స్నానం చేసి చీరె ఒంటి చుట్టూ ఒదులుగా చుట్టుకుని బాత్ రూం లోంచి బయటికి వస్తోంది సుబ్బులు. నుదుటిమీద ముత్యాల్లాగ నీటి బొట్లు కనిపించాయి.

నన్ను చూసి "అర్థమయిందిలే నీ సంగతి" అన్నట్టు, జోకొట్టినట్టు నవ్వింది. కోపంతో నాలిక బయటపెట్టి వెక్కిరించాను.

ఆమె మరింత నవ్వుకుంటూ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

18

ఉదయం హనుమంతరావు వచ్చి "అదేమ్మిత్రా అలా ఉన్నావు లంఖణాలు చేసినట్టు" అనేవరకూ నా స్థితి నా కర్థం కాలేదు.

"ఏమిటి? బొత్తిగా కనిపించడంలేదు! ఊర్లోనే ఉండి కనిపించనంత వ్యాపకమేమిటో తెలుసుకుపోదామని వచ్చాను. ఈ వేపు చిన్న పని ఉందిలే" అన్నాడు.

కేవలం లాభనష్టాల దృష్టితోనే వాళ్ళ నాన్నగారు ప్రారంభించిన వ్యాపారాన్ని సంస్కారం, విజ్ఞతలతో మరో మెట్టు ఎక్కించి అభివృద్ధి కూడా చేశాడు హనుమంతరావు. పని ఉందంటే ఏదో పెద్ద వ్యవహారమే అయివుంటుంది.

"ఏమిటి ఇటువేపు పని?" అన్నాను యధాలాపంగా.

"మా బిజినెస్ ఇబ్బందులు నీకేం తెలుస్తాయి? పండక్కి మరో షో రూమ్ తెరవాలని ఆలోచన. పక్కనున్న షాపు కూడా అద్దెకి తీసుకున్నాను. ఓ గ్రూప్ మిల్లు మనచేతుల్లోకి వచ్చింది. సరిగ్గా జరిగితే వ్యాపారం మంచి పాకాన పడుతుంది" అన్నాడు.

షోరూం అనగానే మనస్సులో ఏదో ఆలోచన రూపం దాల్చకుండా కదలడం ప్రారంభించింది. ఏమిటా అని కాస్సేపు మధనపడ్డాను. మెల్లగా గుర్తుకొచ్చింది. షోరూమ్ అనగానే కొత్తగా కొందరిని ఉద్యోగంలో చేర్చుకుంటాడు హనుమంతరావు. సేల్స్ గర్ల్స్ కావాలేమో అడిగాను.

"మంచి అమ్మాయి, ఉద్యోగం కోసం వెదుకుతోంది. బియ్యే చదువుతూ మానేసింది. నలుగురి ముందూ సిగ్గుతో ముడుచుకుపోయే తరహా కాదు. నీకు అవసరమనిపిస్తే ఉద్యోగం ఇవ్వు. నేనూ సంతోషిస్తాను."

"ఏమ్మిత్రోయ్ రికమెండేషన్‌ల వరకూ వచ్చింది కథ, ఎవరేమిటి ఆ అమ్మాయి?"

నవ్వాను, సమాజంలోని సాధారణ సభ్యుడు హనుమంతరావు. ఈ విషయంలో అతని అభిప్రాయాలు, ఆలోచనలూ నలుగురికంటే భిన్నంగా ఉంటాయని ఆశించనవసరంలేదు. అసలు ఉంటేనే ఆశ్చర్యం.

"రికమెండేషన్ వరకే వచ్చింది. అంతకు మించి కథ లేదు. ఆ అమ్మాయి తండ్రి ఈ మధ్యనే ఆక్సిడెంటులో దెబ్బతిన్నాడు. ఉద్యోగం పోయింది. ఇప్పుడీమె సంపాదిస్తే ఉంది, లేకపోతే లేదు."

కాస్సేపు ఆలోచించాడు. "మంచి ఆలోచనే. ఏదో ఉన్నవాళ్ళతో సరిపెట్టేద్దామని చూస్తున్నానుగాని, షోరూములోకి సేల్స్‌గర్ల్స్ ని తెచ్చేవరకూ ఆలోచించలేదు. ఏమైనా అవకాశంతోపాటు ఆలోచనా నువ్వే ఇచ్చావు. కాస్త టైం ఇవ్వు. ఆలోచించి చెపుతాను" అన్నాడు.

లేస్తుంటే హఠాత్తుగా గుర్తుకొచ్చి అడిగాను, "ఆ రోజు నీ ఉత్తరం పట్టుకుని భగవాన్లు అనే అతను వచ్చాడు గుర్తుందా?"

"అవును ఏం?"

"అతను ఇంటిలిజెన్స్ డిపార్ట్‌మెంటులో పనిచేస్తున్నాడా?"

"వాడా! అలా అని చెప్పాడా?"

"కాదా యేం?"

గుక్కతిప్పుకోకుండా నవ్వి, "వాడా! చోడవరం రేషన్ షాపులో గుమస్తా. మొదట ఇక్కడ పనిచేసేవాడు. బదిలీ అయి అక్కడికి వెళ్ళాడు. మా ఫ్యాన్ వాడి ఫేవర్‌తో మా రేషన్ తెచ్చేవాడట. అలా పరిచయమయాడు. 'నీతో ఏదో పని వుం'దంటేనూ - మన

రికమండేషన్‌తో ఈ ప్రపంచంలో ఓ పని సాధ్యపడుతోందా` అని ఆశ్చర్యపోతూ ఇచ్చా. ఏం, ఇంటిలిజెన్స్ డిపార్ట్‌మెంటంటూ నిన్నేమయినా భయపెట్టాడా? చెప్పు. నలుగుర్నీ పెట్టి తన్నించేస్తాను.''

నేను దిమ్మెరపోయాను. ఒక్కసారి వెనక్కి తిరిగి ఆ సన్నివేశం గుర్తుతెచ్చుకో ప్రయత్నించాను. అయాచితంగా చేసుకున్న పరిచయం, అవసరంలేని వినయం, సందర్భం లేకుండా చెప్పిన కథ ఇవన్నీ ఆలోచించిన కొద్దీ వింతగా కనిపించాయి. హనుమంతరావు వెళ్ళాక కూడా ఎంతో సేపు ఆలోచిస్తూ కూచున్నాను. ఆలోచనల్లోంచి తేరుకున్నాక అతని మీద కోపం రాలేదు - నవ్వే వచ్చింది.

అది గమనించి ''ఏమిటండోయ్. అంత నవ్వు!'' అంది సుబ్బులు, మామిడిపండు ముక్కలు నములుతూ, నేనటు చూస్తే చేతిలో ప్లేటు నా ముందుంచింది.

''నిన్ను చేసుకోవాలనుకున్న పెళ్ళి కొడుకు గురించి ఆలోచిస్తున్నాను.''

వెంటనే ఆమె ముఖంలో రంగు మారింది. అమృతమని చేతికిచ్చి తీరా సగం తాగాక విషమని గుర్తుచేసినప్పటి భయం ఆమె ముఖంలో కనిపించింది. అంత భయం ఎందుకని?

''ఏమిటి?'' అంది.

''నువ్వు భయపడ్డట్టు ఆ రోజు అతను నాతో దెబ్బలాడడానికి రాలేదు. నా దగ్గర్నుంచి కొన్ని కూపీలు లాగడానికి వచ్చాడు.''

ఆశ్చర్యపోయి చూస్తోంది.

''ఒక్క విషయం చెప్పనా, అతనికి నీమీద మంచభిప్రాయం లేదు.'' అన్నాను చాలా గొప్ప రహస్యాన్ని చెపుతున్న ఫోజు పెట్టి.

నా ముఖం చూసి ఫక్కున నవ్వేసింది.

''నిజం, అతనే నీ గురించి చాలా విన్నాట్ట. సత్తిరాజులు ఏవేవో చెప్పాడు.''

ఇంకా నవ్వుతోంది సుబ్బులు.

''నీకతని వల్ల ఏమీ బాధలేదు అలా చూస్తూండు. నిన్ను చస్తే చేసుకోనని అతనే అంటాడు'' అన్నాను ఠీవిగా, తల గాలిలో ఎగరేసి.

ఇక నవ్వలేక నోరు మూసుకుంది, ''ఎంత అమాయకులండీ మీరు? తెల్లనివన్నీ పాలనుకుంటారు.'' కాసేపు ఆగి మళ్ళీ అంది, నల్లబడ్డ మొహంతో, ''నన్ను తప్పకుండా చేసుకుంటానని నిన్న తాతయ్యకి మాట ఇచ్చాడట.''

నిర్ఘాంతపోయాను. ''నిజం!'' అన్నాను.

''ఇప్పుడు చెప్పండి - మీకు తెలిసినదేమిటో?'' అంది నవ్వుతూ.

నా ముఖ కవళికలు నల్లనవుతున్నకొద్దీ ఆమె నవ్వు ఎక్కువయింది.

''ఉండండి. మరో పండు కోసి తెస్తాను'' అని లోపలికి వెళ్ళింది. సాయంకాలం శారదని పిలిపించాను. ఉద్యోగం విషయం చెప్పినప్పుడు ఆమె కళ్ళల్లో కనిపించిన కన్నీళ్ళని చూశాక అర్థమయింది, నేనెంత సహాయం చేయగలినో, ప్రతిఫలం ఆశించని సహాయమో ఆర్ద్రత ఉన్నది గావును. ఆమెను చూస్తుంటే తోబుట్టువులు లేని లోటు ఆ క్షణంలో గుర్తుకొచ్చింది. ***నిస్సహాయత కూడా ఒక ఆకర్షణే. అందుకే అబలత్వం ఒక శక్తి అనుకుంటాను.*** శారద ఆ ఎర్రటి బొట్టుతో, నిమీలితాలయిన చిన్న కళ్ళతో, గౌరవ ప్రపత్తులతో, ఎరుపెక్కిన చెక్కిళ్ళతో దేవతా మూర్తిలాగ కనిపించింది.

శారద మాట్లాడుతునంతసేపూ సుబ్బులు ఆమె భుజం మీద చెయ్యి వేసి నిలబడింది. వెళ్ళబోతూ శారద నా వేపు తిరిగి ''రాత్రి బాగా మంచుపడింది, డాబా మీద పడుకున్నారేం!'' అంది.

నేనేం మాట్లాడలేదు. సుబ్బులు ముఖంవేపు చూస్తూ ఊరుకున్నాను. సుబ్బులు ఏదయినా అంటుందేమోననుకున్నాను. కాని తను ఇంటి కప్పు కేసి చూస్తూ ముఖం తిప్పించుకుంది. పెదవుల అంచుల దరహాసంపు ఛాయలు అర్థమయాయి.

"ఇదేమిటీ ఈయన మంచులో డాబా మీద పడుకున్నారు అనుకున్నాను. ఉదయం ఆలస్యంగా లేచినట్టున్నారు. అప్పుడు చూశాను!" అంది శారద నవ్వుతూ.

సుబ్బులు ముఖం చూస్తూ అన్నాను, "అంతదూరం నుంచయినా నా ఇబ్బందిని మీరు గమనించారు. దగ్గర్లో ఉన్నవాళ్ళు నా కష్టాల్ని గమనించడంలేదు. చీకట్లో ఉన్నవాడికి వెలుగు చూసినప్పుడే తను ఉన్నది చీకటని అర్థమవుతుంది. నాకు వెచ్చదనం ఏం తెలుసు 'ఇది చలి' అనుకోడానికి?"

ఇంత ఎందుకు చెప్పానో అర్థంకాక శారద తెల్లబోయి చూసింది. సుబ్బులికి నవ్వొచ్చింది. "ఏదో సరదాకి అంటున్నాను. ఏమీ అనుకోకండి. మరచిపోండి" అని సర్దేశాను. శారద మెల్లగా మెట్లు దిగి వెళ్ళిపోయింది. సుబ్బులు లోపలికి తిరిగి రాబోతుంటే వినిపించీ వినిపించనట్టు అన్నాను.

"ఇవాళా డాబాయే శరణ్యం. ఎదుటి వాళ్ళకి అర్థమయే బాధన్నా అర్థం చేసుకుంటే ఇవాళ్టికి ధన్యుణ్ణే" అన్నాను.

సుబ్బులు విన్నదో లేదో, విని ఏమనుకున్నదో తెలుసుకోడానికి ఆమె ముఖం చూడం లేదు నేను.

రావాలని మనస్సు పడ్డ ఆరాటం, రాలేక పడిన యాతన - ఆ రోజంతా సుబ్బులు ముఖంలో ఊహించుకున్నాను. రాత్రి నా నిస్సహాయ స్థితికి ఆమె ముఖంలో పరిహాసం వెనక, రాలేని తన నిస్సహాయ స్థితికి క్షమాపణ కనిపిస్తోందా అని వెదికాను. ఏమయినా చెప్పడం కష్టం. మరో రాత్రి నిరీక్షణే ఆ అనుమానాన్ని తీర్చాలి. ఈ సారి మల్లెపువ్వులులేవు, చల్లగాలులు లేవు, నిట్టూర్పులు లేవు. చీకటి ఆకాశం మీద నక్షత్రాలూ లేవు. తెల్లటి మబ్బు తెర డాబా మీద కదలాడింది. సుబ్బులు కోసం ఎదురుచూస్తూ పచార్లు చెయ్యదలచలేదు. కింద వంటింట్లో చప్పుళ్ళు చెవుల కెక్కించుకోలేదు. కోటగంటలు మ్రోగినా లక్ష్యం చెయ్యలేదు. కాని అలక్ష్యం చేయాలనే భావనపైన కేంద్రీకరించిన లక్ష్యం అర్థరాత్రికి నన్ను అలిసిపోయేటట్లు చేసింది. *ఓ పని చేయకూడదనుకున్న నిశ్చయం ఇచ్చే అలసట, చేసినదానికన్న గొప్పది.* నిద్రపట్టదు. నేను ఆవలించకుండానే, ఎదురు చూడకుండానే వో చల్లని చెయ్యి నా మీద పడి పలకరించదా అన్న ఆశ. "నిద్రపోతున్నారా?" అన్న పలకరింత చీకటి నిశ్శబ్దాన్ని సుతారంగా భంగపరచాలని పిచ్చికాంక్ష. వీటి మధ్య - ఈ కోరికకి లొంగిపోకూడదన్న పట్టుదల. ఏమని చెప్పను? సగం రాత్రికి ముందు రోజు కంటే ఎక్కువ డీలా పడిపోయాను. ఈ తిరస్కారభావం ఇక నిలవలేదు. ఒక్కసారి లేచాను. ఊరంతా గాఢంగా నిద్రపోతోంది. పెరట్లో మల్లెచెట్టు, మైదానంలో ఒళ్ళుగోక్కుంటూ నిద్రపోతున్న కుక్కా, దూరాన సినిమా హాలు వదిలినప్పటి కోలాహలం, జట్కాల కదిలికలు - ఇవే వినిపించాయి. విసుగేసి మళ్ళీ నిద్రపోయాను.

ఓ రాత్రికి ఎవరో మేడమెట్లు ఎక్కుతున్న శబ్దానికి తెలివొస్తే మళ్ళీ లేచి కూర్చున్నాను. ఆ శబ్దం విని గాజుల చప్పుడు పట్టి సుబ్బుల్ని గుర్తుపట్టడానికి ఎక్కువ సమయం పట్టలేదు. గుండె వేగంగా కొట్టుకుంది. నరాలు వేడెక్కాయి. ఎట్టకేలకు సుబ్బులు డాబా మీద కనిపించింది. నేను కూర్చునివుండడం చూసి -

"ఇదేమిటి? ఇంకా నిద్రపోలేదా?" అంది నవ్వుతూ

"అహా! ఇంతసేపటికా?" - అనబోతున్న మాటలు సగంలోనే ఆగిపోయాయి.

ఆమె వెనక ఎవరో డాబా మీదకి వచ్చారు.

నేను అర్థంకాక తెల్లబోయి చూస్తున్నాను.

మునిసిపాలిటీ దీపం వెలుగులో తనతో వచ్చిన వ్యక్తిని నాకు పరిచయం చేసింది. "ఈయన మా నాన్నగారు. రైలు ఆలస్యంగా వచ్చింది. ఇప్పుడే వచ్చారు. మా అమ్మకూడా వచ్చింది. ఈయనకీ మీలాగే చలిలో పడుకోవడమంటే చాలా ఇష్టం -" అని ఆయన వేపు

తిరిగి "ఈయన మన ఇంట్లో ఉన్నవారబ్బాయి. మద్రాసులో చదువుకుంటున్నారట." అని మళ్ళీ నా వేపు తిరిగి "ఈ మాటు మీరు మద్రాసు వెళ్ళేటపుడు దారిలోనే కనక తప్పక మా ఊళ్ళో దిగాలి. ఏం నాన్నా? " అంది ఆయనకి పక్క వేస్తూ.

ఆయనేం మాట్లాడలేదు. సిగరెట్టు తీరుబాటుగా వెలిగించుకుని "మీ నిద్ర పాడుచేసినట్టున్నాను -" అన్నాడు మెల్లిగా.

"అబ్బే - పరవాలేదు లెండి" అని తప్పనిసరిగా అన్నాను.

చికాకు ఎక్కువయింది. మర్యాదగా ఉండదని ఆగిపోవలసి వచ్చిందికాని ఆ క్షణాన ఎక్కడికయినా పారిపోవాలనిపించింది. సుబ్బులు మీద కోపం పెరిగిపోయింది. నా వేపు వోరగా చూస్తోంది మధ్య మధ్య.

"అప్పుడే మంచుపడుతోంది. కప్పుకోడానికి తెచ్చుకోకపోతే ఎలా. ఇందాండి మీ అమ్మగారే ఇచ్చారు" అది మా శాలువ కానేకాదు - మాట్లాడకుండా తీసుకున్నాను. మధ్య మధ్య నన్ను చూస్తోంది.

"ఏం చెయ్యను?" అన్నట్టు ఉంది ఆ చూపు. పక్క వెయ్యడం అయిపోయింది.

"మంచి నీళ్ళు కావాలా నాన్నా?" అనడిగింది.

"అక్కర్లేదమ్మా, నువ్వెళ్ళి పడుకో" అన్నారాయన.

"వస్తానండి. పాపం మీకు శ్రమ ఇచ్చాం" అంది. ఒక్క మాటలో నన్నెంత దూరమయినవాడిగా చేసేస్తూ.

గుండె నీరయింది. ఒక్కసారిగా ఉత్సాహం దిగజారిపోయింది. నా చదువూ, గ్రూపూ మద్రాసులో ఎక్కడ ఉండేదీ, తను ఎప్పుడెప్పుడు మద్రాసు వచ్చేదీ, వచ్చినప్పుడు ఎక్కడ ఉండేదీ ఆయన మాట్లాడుతున్నారు. కానీ నాకవేవీ తలకెక్కలేదు. అడిగినవాటికి సమాధానాలు చెప్పాను. చెప్పినవన్నీ విన్నాను. ఆయన నిద్రపోయాక ఆలోచిస్తూ తెల్లవార్లూ జాగరణ చేశాను. తెల్లవారేసరికి వొళ్ళంతా బిగుసుకుపోయి జ్వరం వచ్చినట్టయింది.

✡ ✡ ✡

ఈ జన్మలో మనవాడికి సుబ్బులు అర్థ మౌతుందా? సుబ్బులూ..నీ మనసులో ఏముందో చెప్పమ్మా..!? అలా చెప్పేస్తే ఇంక కథేముందీ అంటావా..? సరే..అలానే కానీ..నువ్వు చెప్పే వరకూ మేము చదువుతూనే ఉంటాం..!

ఈ వెన్నెల వాగులో మరో మజిలీ కోసం వచ్చేనెల వరకూ ఆగాల్సిందే.

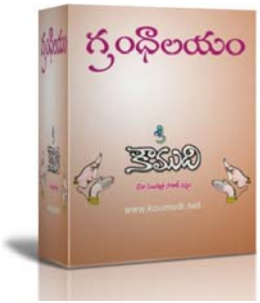

ఈ నవల క్రిందటి భాగాలు చదవాలంటే కౌముది గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించండి..!